

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvniku“
Published every Wednesday
Brooklyn, New York.
Yearly subscription rates:
In the United States and
Canada \$2.00
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications
to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIEUVNIKU

„Vienybė Lietuvniku“
Išleina kas trečadienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams;
Suvienytose Valstijose ir
Kanadoje \$200.
Europoje ir kitur \$2.50
Prenumerata mokama iš vir-
šaus. Prenumeratos metas
skaitosi nuo laiko užsirašymo,
ne nuo Naujo Meto.
Apgarsinimų prekių klaus-
kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 44.

Brooklyn, N. Y., Branch—Plymouth, Pa. 3 d. Lapkričio (November) 1909 m.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED, 1879.

Metai XXIV

Dėlei atsišaukimo: „Amerikos lietuvių intelektualų atidžiai“.

Po šiuo antgalviu tilpo „V Liet.“ nr. 40 p. Vinciuno straipsnis. Jame randame pakeltu du svarbesniu klausimu, betant: a) reikalingumą mokyklas tverti ir knygas leisti su papigintu kaina; b) kad angimūsų intelektualija — „tamsi“ ir mažo mokslo, ir pertai nėra visuomeniškų darbininkų, kurie gerai ir sažiniškai atliktu darbą visuomenė, labui, todėl reikia sutverti Amerikos lietuvių intelektualų ratelis, kurie nariai rupintys apšvietimui netik pačių save, bet da ir žmonėse platiunt mokslo, pilnoje zodžio prasmėj; įsteigtų savo laikraštį, kuriame butų svarstomi ratelio reikalai ir kad nešvarus ir užgaunantieji svetimus jausmus straipsniai ir rašyti be persitikrinimų buity atmeti — metalpinami minėto ratelio laikraštyj.

Su pirmu klausimu galima pilnai sutikti. Kokios ten jos nebūtų mokyklas ar mokytojai, visuomet jie yra pageidaujami ir reikalingi, kaip reikalingos ir sveiko turinio knygos. Apie tai ir kalbos nėra, tik reikia darbo, o ne zodžių, tuščių zodžių.

Su antru klausimu, ar bendrojo priežasčia, jau negalima taip lengvai sutikti p. Vinciunas dikičiai suklydo, tardamas — „mūsų intelektualija — tam si ir mažo mokslo“. Matyt, autorui neaišku reikšme zodžių: „intelektualija“ ir „inteligenčia“. Intelektualija negali buti tamsi, kaip ir intelektualas negali buti mažo mokslo. Kas tai yra intelektualija? „Intelektualija“, — tai latiniškas žodis, paeinantis iš veiksmažodžio „intelig“ — supras, — veiksmazodis gi „intelig“ susideda iš „inter“, — viduj ir „lego“, — surinkti. Tai gi — „intellig“ + „ia“ (kaip galunė) — „intelligentia“, reiškia — gerai praslinavus, apsišvietusi visuomenės dalis, apsipazinusi su visuomenės padėjimu, jos reikalais; turinti blaivą supratimą apie draugijos viduryj surinktus žmonių papročius, jų istoriją, gamtos istorijas, jo elementus, išradimus, etc.... Žodis „intelligens“ paeina nuo to paties veiksmazodžio, kaip ir „intelektualija“, ir reiškia — suprantantis, žinantis, gerai informuotas. Sakosi apie tokį žmogų: „šis intelektualas ar intelektualė“, nors jie ir butų nemo-

kyti. Bet kalbant apie žmogų mokyta, jei jis yra intelektualas, tai taip gisako: šis advokatas, architektas, daktaras, etc. yra intelektualai žmonės. Taipgi sakosi: intelektuškas darbas ar pasielgimas neintelektuškas išsireiškimas, apsiėjimas, etc....

Iš to išėina, kad intelektualas negali buti tamsus, lygiai taip beprotis negali buti valinamas išmintingas. Jeigu jau yki žmogus yra intelektualas, tai jis yra suprantantis ir atsakančias apsišvietęs. Iš p. Vinciuno rašto matosi, kad ten uprastai intelektualas, kuria užbaigęs koki-nors amatai ar gymnaziją, ar kitą kokaugštęs moksline. To nėra. Lai jis buna inžinierius, dvokatas, ar kas kitas, jei ne bus atsakančias apsišvietęs, jis nėra intelektualas. P. Vinciunas geriau butų pataikęs, jei butų pasakes, kad paus t kružintelektualas visai nėra, o jei ir yra, tai ant vienos raukos pirstų juos giliutumus suskaityti. Nesa, paimkim, nors bille katrą vieną iš mūsų baigusiu, taip vadinama augštęs mokslą — ar tai daktarai, ar advokatai, dantistai, tyografas, aptiekoriai, ir pakratykime gerai jų marškinius, o pamatyti, kad tai ne intelektualas, bet pseuso-intelektualas.

Jei tverti intelektualų ratelį, tai jau tegul tverti. Bet reikia jis sutverti iš geros medžiaigos bent. Jeigu, anot p. Vinciuno, — prieidžiant jo nuomonei tėsa — dauguma mūsų intelektualų yra tamsūs, tai reikėtų netverti ratelis iš tamšių. Užtenka jau ir taip pas mus tamsybės platintoju, pradėjus nuo kunigijos, bai-giant — „tamsiaisiais intelektualais“. O jų vardas yra — legionas!.. Ar daug, padėkim, visuomenė gali tikėties iš tokiai ratelų, kaip man žinomas Chicagoje Lietuvių Ratelis. Be-rods, jis nors nesigarsina, kad tai intelektualų ratelis, vienok, kuone žednas jo narys kiekvienam i ausj taip ir šubdžia: „Aš intelektualas“, lyginai kaip ir Chicagos apsirynusios moterėlės: „mūsų intelektualės, tā ir ta atlikome“.... Šisai ratelis veikia. Kaip gi ne veikti? Juk priguli advokatai, visokios rusies studentai, inžinieriai, dantistai, tyografas, laikraščiai, redaktoriai, etc., etc. Jis moka ir metinius balius surengti ir mėnesinius susirinkimus sušaukti. Jis moka net ir salę „išteigt“, turėdamas kasoj vos keletą desetkų dolelių ir graudžias „prakalbas“ baliuose pasakyti. Da daugiaus; ratelis sugėbi net ir pasveikinimus pasiūsti kuniui Kolesinskui. Tai tikras faktas. Viename susirinkime didžiuma balsų nutarė ratelio vardu pasiūsti pasveikinimą kunigui Kolesinskui, jojo 50 metinio jubilėjaus suaktuvii. Kai kurie nariai net dalyvavo toje iškilmingoje puotoje. Ne

Kad ją atsiekti, triukšmingieji intelektualai lermus kelia, o antrėji — tik pats yra šis advokatas, architektas, daktaras, etc. yra intelektualai žmonės. Taipgi sakosi: intelektuškas darbas ar pasielgimas neintelektuškas išsireiškimas, apsiėjimas, etc....

Iš to išėina, kad intelektualas negali buti tamsus, lygiai taip beprotis negali buti valinamas išmintingas. Jeigu jau yki žmogus yra intelektualas, tai jis yra suprantantis ir atsakančias apsišvietęs. Iš p. Vinciuno rašto matosi, kad ten uprastai intelektualas, kuria užbaigęs koki-nors amatai ar gymnaziją, ar kitą kokaugštęs moksline. To nėra. Lai jis buna inžinierius, dvokatas, ar kas kitas, jei ne bus atsakančias apsišvietęs, jis nėra intelektualas. P. Vinciunas geriau butų pataikęs, jei butų pasakes, kad paus t kružintelektualas visai nėra, o jei ir yra, tai ant vienos raukos pirstų juos giliutumus suskaityti. Nesa, paimkim, nors bille katrą vieną iš mūsų baigusiu, taip vadinama augštęs mokslą — ar tai daktarai, ar advokatai, dantistai, tyografas, aptiekoriai, ir pakratykime gerai jų marškinius, o pamatyti, kad tai ne intelektualas, bet pseuso-intelektualas.

Jei tverti intelektualų ratelį, tai jau tegul tverti. Bet reikia jis sutverti iš geros medžiaigos bent. Jeigu, anot p. Vinciuno, — prieidžiant jo nuomonei tėsa — dauguma mūsų intelektualų yra tamsūs, tai reikėtų netverti ratelis iš tamšių. Užtenka jau ir taip pas mus tamsybės platintoju, pradėjus nuo kunigijos, bai-giant — „tamsiaisiais intelektualais“. O jų vardas yra — legionas!.. Ar daug, padėkim, visuomenė gali tikėties iš tokiai ratelų, kaip man žinomas Chicagoje Lietuvių Ratelis. Be-rods, jis nors nesigarsina, kad tai intelektualų ratelis, vienok, kuone žednas jo narys kiekvienam i ausj taip ir šubdžia: „Aš intelektualas“, lyginai kaip ir Chicagos apsirynusios moterėlės: „mūsų intelektualės, tā ir ta atlikome“.... Šisai ratelis veikia. Kaip gi ne veikti? Juk priguli advokatai, visokios rusies studentai, inžinieriai, dantistai, tyografas, laikraščiai, redaktoriai, etc., etc. Jis moka ir metinius balius surengti ir mėnesinius susirinkimus sušaukti. Jis moka net ir salę „išteigt“, turėdamas kasoj vos keletą desetkų dolelių ir graudžias „prakalbas“ baliuose pasakyti. Da daugiaus; ratelis sugėbi net ir pasveikinimus pasiūsti kuniui Kolesinskui. Tai tikras faktas. Viename susirinkime didžiuma balsų nutarė ratelio vardu pasiūsti pasveikinimą kunigui Kolesinskui, jojo 50 metinio jubilėjaus suaktuvii. Kai kurie nariai net dalyvavo toje iškilmingoje puotoje. Ne

svarbu tas, kad tie „intelektualai“ sėbrauja su jais, ar pasveikinimus siunčia; bet svarba tame, kad kun. Kolesinskis kuone kiekvieną nedeldienę už vaduodamas kun. Kraučiuna, ši sakyklos keikia ir bjauroja kaip galėdamas, visus progresistus, mokslo mylinčius ir tuos pačius intelligentus. Kas gali paskui betiketi tokį „intelligentų“ žodžiams, kada jų darbai visai neintelektualūs — sebravimaisi su pirmeivybės priešais? Dabar visuomenė, ar nebus išsakytas, kad intelektualas yra visuomenė geri ir naujangių darbai, o kito visai nėra, — jis net pašoks į orą iš dziaugsmo. Pirmieje viešai skelbiasi intelektualais, rekte reikia apie save, gyvotu įkalba, kad jie intelektualai, o antrėje da sarmatinasi parodyt savo akis plačiam pasaulei, žindami, jog ten, ten — už juriūmarų randa i kiti, daug prakalnesni, o kurie vienok nesivedina savęs intelektualais, nors jie tokiai ir yra.

Jei tverti intelektualų ratelį, tai jau tegul tverti. Bet reikia jis sutverti iš geros medžiaigos bent. Jeigu, anot p. Vinciuno, — prieidžiant jo nuomonei tėsa — dauguma mūsų intelektualų yra tamsūs, tai reikėtų netverti ratelis iš tamšių. Užtenka jau ir taip pas mus tamsybės platintoju, pradėjus nuo kunigijos, bai-giant — „tamsiaisiais intelektualais“. O jų vardas yra — legionas!.. Ar daug, padėkim, visuomenė gali tikėties iš tokiai ratelų, kaip man žinomas Chicagoje Lietuvių Ratelis. Be-rods, jis nors nesigarsina, kad tai intelektualų ratelis, vienok, kuone žednas jo narys kiekvienam i ausj taip ir šubdžia: „Aš intelektualas“, lyginai kaip ir Chicagos apsirynusios moterėlės: „mūsų intelektualės, tā ir ta atlikome“.... Šisai ratelis veikia. Kaip gi ne veikti? Juk priguli advokatai, visokios rusies studentai, inžinieriai, dantistai, tyografas, laikraščiai, redaktoriai, etc., etc. Jis moka ir metinius balius surengti ir mėnesinius susirinkimus sušaukti. Jis moka net ir salę „išteigt“, turėdamas kasoj vos keletą desetkų dolelių ir graudžias „prakalbas“ baliuose pasakyti. Da daugiaus; ratelis sugėbi net ir pasveikinimus pasiūsti kuniui Kolesinskui. Tai tikras faktas. Viename susirinkime didžiuma balsų nutarė ratelio vardu pasiūsti pasveikinimą kunigui Kolesinskui, jojo 50 metinio jubilėjaus suaktuvii. Kai kurie nariai net dalyvavo toje iškilmingoje puotoje. Ne

sėpeliojimais? Niekas nežino, pradėdamas darbą, ar pasiseks. Tečiaus dirba. Tik per ilgus ir sunkius bandymus, per daugelį nepasisekimų, draugija atsieka civilizacijos laipsnį po laipsniui. Ar gi netuo pačiu keliu ir mes einaame? Viskas pasaulyje eina vienybė, koncentruoja i i daikta. Todėl kiekvienas ir žmogus susivienijimas reikia širdingai sveikinti. Ir mes jų intelektualų sėbravimaisi su pirmeivybės priešais? Dabar visuomenė, ar nebus išsakytas, kad intelektualas yra visuomenė geri ir naujangių darbai, o kito visai nėra, — jis net pašoks į orą iš dziaugsmo. Pirmieje viešai skelbiasi intelektualais, rekte reikia apie save, gyvotu įkalba, kad jie intelektualai, o antrėje da sarmatinasi parodyt savo akis plačiam pasaulei, žindami, jog ten, ten — už juriūmarų randa i kiti, daug prakalnesni, o kurie vienok nesivedina savęs intelektualais, nors jie tokiai ir yra.

Todėl kiekvienas ir žmogus susivienijimas reikia širdingai sveikinti. Ir mes jų intelektualų sėbravimaisi su pirmeivybės priešais? Dabar visuomenė, ar nebus išsakytas, kad intelektualas yra visuomenė geri ir naujangių darbai, o kito visai nėra, — jis net pašoks į orą iš dziaugsmo. Pirmieje viešai skelbiasi intelektualais, rekte reikia apie save, gyvotu įkalba, kad jie intelektualai, o antrėje da sarmatinasi parodyt savo akis plačiam pasaulei, žindami, jog ten, ten — už juriūmarų randa i kiti, daug prakalnesni, o kurie vienok nesivedina savęs intelektualais, nors jie tokiai ir yra.

Rusijoje iškilo visai naujo tipo rašytojas — Arcibašev. Tai rusų jaunuomenės filosofas, tai — Nicše. *) Tik Nicše iš kito krašto, bausis Nicše, tas Arcibaševas. Vokiečių Nicše, tai baltas Nicše, o rusų Arcibaševas — tai juodus Nicše. Nesenai jis paraše apysaką „Sanin“. Regis, kas galiauti buti įdomaus, kad jis tą paruošė. Vienok jis su tą apysaką sujudino Rusijos gyvenimą. Tai rusų jaunuomenė filosofas, užhypnotizavo moksluinėnčiąja ir abelnaipmeivijų jaunuomenę. Jis susitraukė apysakon viską pastaptą, kuomi abių lyčių susauganti rusų jaunuomenė karštai žingėdaujasi. Senai žinoma, kad mokslan einančioji rusų jaunuomenė anksti pradeda traukti draugijos ryšius, pradeda tyčioties iš tradicijų, juokties iš doros. Ypač seiomynišką gyvenimą ima vesti naujop. Apie legališkus susituokimus vyro su motore (ženbybą) šneka taip lengvai, kaip apie busipirkimą pypkio. Studentai ir studentės, jaunidarbinkai ir darbininkės naktimis kelia orgijas. Zinoma, slaptai. Ir štai ateina jiems: viena tokio gyvenimo programą genijališkas romanistas —

A. K.

Redakecijos prier. Mes su p. A. K. nuomone negalime sutikti. Jeigu Chicagos, ar kitur koksai intelektualų ratelis nesidarbuoja visuomenės naudai, tai da iš to ne išspuola studentai, jaunidarbinkai ir darbininkės naktimis kelia orgijas. Zinoma, slaptai. Ir štai ateina jiems: viena tokio gyvenimo programą genijališkas romanistas —

*) Fridr. Nietzsche, didis vokiečių filosofas ir stilistas, 1844-900 m. Mokinio kraštutinės individualizmo. Žmogus, anot jo, turi užganėdint visiems savo omons (instinktams) ir surasti savo augščiausią gyvenimo tikslą, išplėtoti savo galibę ir valią, tapti žmogum-dievu. Daug raiščių, bet iš smagėnų nuovargia, 1889 m. išėjo iš proto.

Arcibašev. Jis minėtos savo apysakos didvyriui Saninui išduoda didelį kardą, kuriuomi tas be pagailos ir kapoja visus dabartines draugijos ryšius. Saninui niekas nėra šventas. Jis tampa revolucionierium, bet greitai persitikrina, kad darbuoties dėl visų žmonių yra „kvailas entuziazmas“. Gyvenek pats sau — štai Sanino moralas. Jis prie artimo jaučia ne meilę, bet ne apykančią. Savo motiną jis žemiasiai niekina, ir draugo už tą baramus, atsako — nieko nenorjis, kaip tik kad niekas jam nelijtų į akis. Niekindamas šeimyniškus išsius, jis reiškia mindžioja ir visą žmonių solidaribę. Jis nieko neudro nenorjis turėti su žmonija. Žmogus turės tik savo gėidulius užganėdinti. Tikras filosofas esas tas, kuris paimas vilium ar prievara viską sau patintanti. Štikės už save rimtesnę moteris, jis butinai turės ja apvaldyti. Tegul sau tokį žmogų, teologai ir doriūnai vadins ištvirkeliu, jis vienok busių iškilusiu ant visų žemesnių brolių, nes tokis pajęgė „viršun“ jų iš „tamsumo“ užkopti. Jokio draugijos satarvė, kaip žmonių su žmonėmis, Saninui nėra reikalinga. Nieko nėsą biaurenio, kaip teisingas žmogus. Štakymai: ne vog, ne užmušk, nesvetimoteriauk esą tik varžymai žmogaus įgimtu pajautimui. Nesa, ar gi tai štis visi palinkimai ne ē a žmogui priegimti? Kiekviena gyva esybė meluoja, vagia, žudo ir svetimoteriauja, kiek tik jis turi didesnę ant kitų valią. Girtojai Saninas išgiria, nes tik girtojalis vedas tikrą gyvenimą — jis vienas tedaras tai, kas jam patinka: jei nori šokti — soka, jei nori dainuoti — dainuoja. Jis nesigedi savo diauguosmo nei sielones.

Sitokis mokslas rusų jaunuomenėi labai patiko. „Sanin“ grobyste grobsta, skaito, perspauzdina jį sensacijiniais laikraščiais, verčia į svetimą kalbas. O ką žmonės skaito, tą paskaičiai ir gyveniman vykina. „Sanin“ įtekėti taip plėčiai ir nuogandžiai užgavo jaučiuomenės sluogus, kad Rusijos mokyklų vyriantys, pati neįgėdama su tą įtekme koto prae valdžią uždėti aštres priežiurą, ir iš to įtekme ne ištekdama kaip kai kuo moksli kurcias. Tarpe vyriausybės ir moksleivijos įvyko kurčia, bet zili kova. Kas ją laimės, sunuku įspėti.

„Saninas“ užsimojo prieš Tolstoju ir Nicše. Štie pasaulio žmonijos vadovai rodo keliai pirmyn. Tolstoju savo veikale „Kreicerio sonata“ atvaizdina visai kitą ideališko žmogaus typą. Jo didžiavirysis Podničėv skelbia asketizmą, atsižadėjimą smagurių. Girtuokliai ir svetimoteriai esą išgaus. Tyrybė, grynuumas žmogų pakelių augštystėsna. Saninas gi ant to su pasityčiojimu nusijuokia. Taip jau jis išmeta kovos pirštinei ir Nicše. Nicše knygoje „Taip pasakė Zarathustra“ yra atvaizdinas Viržmogis, tai yra tas, kuris per didžiausį savęs suvaldymą atsieka tobuliaus laipsnį, o „Saninas“ sutveria Pužmogą, kuris turis sugražinti žmonijon pirmutinį gyvoly su jo „žalu plauku“. Nicše viržmogis pereina per kančias ir iškelia didybén savo sielą; jo karjera susideda iš nepertraukiamos eilios didžiausių skanskonių ir didžiausių sopolii, kuriuos jis pakelia su didžiausia viltimi. Saninas ta viską vadina idijotizmu; jo gyvenimas yra tai kultas savyguodas, bevilties (pesimizmo), nuobodžio (melancholijos), ir jis vieton tikros žmonių meiles, jieško tik savo kūną užganėdint. Pirmutiniu ir užbaigiamuoju Sanino idealu yra: šalin dabartine draugija! šalin jos įstatymai! ypač — šalin vestuvės! tegyvuoja laisva meile!

Giliai ištudijaves Sanino filosofiją, francuzų rašytojas Maurice Muret išneša nuomone, kad ji nėra sveika ir togi dėl žusianti. Jis sulygina Rusiją su ankstyvesne Franciją. Saninas esas gyvas atvaizdis francuzų revoliucionierių, kuri po pirmųjų politiškos revoliucijos nepasižiekimą, susibaude varyti revoliuciją draugijoje. Lygiai taip ir tuomet buvę susikiliove socijalistai, kolektivistai, komunistai, teroristai, nihilistai ir anarchistai prie naujos kovos. Nepasisekė išversti monarchizmo valdžia iš viršaus, tai ēmė griaužti pačios draugijos siejas, kurios vienok neišviro. Tas-pats esą dabar ir Rusijoje — politiškai kovai nenuisėkus, revoliucionieriai ištyno, pasileido iš nesveikas organizas, kurios pačiai valdžiai labai naudingos. Nėsa niekas taip neįtvarko revoliucijos spėkų, kaip jaunuomenės pasileidimas. Nors Rusijos mokyklų vyriausybė ir šaukiasi valdžią talkon, kad uždėti ant jaunuomenės doriškas apynasris, vienok valdžia tą doro nenoromis. Ji mielai leidzia jaunuomenei užsiimti kuom kitu, ypač lytišku ištvirkimui, nes niekas taip neatitraukia jaunuomenės nuo revoliucijinio bruzdėjimo, kaip... moteris. Žinomas faktas, kad Rusijos valdžia savo pinigais uždeda prie universitetų kekšių namus.

To del ir Arcibasėvo apysaka „Saninas“ sulošia tik i valdžios rankas.

Vargomatis.

Didele laimė kvailio ranko. se yra didžiausia nelaimė. Juo daugiau kvailys tori turto, tuo jisai yra didesniu kvailiu. — Marcus Aurelius.

Arturas Šnieler. Vieno genijaus istorija. (Vertėjas aukuoja musų didvyriams.)

— Stai vat ir aš atsiradau dievilio pasaulij, — taré mažiukas drugelis (peteliškė), siuruodamas ant parudavusios viksvutės ir apžvalgydamas apylinkę. Kovo mėnesio salutė apibérē sodą savo drungnais spinduliais; toli, kalnų pašlaitėmis da gunkojo šian ir ten aptirpė kruvos sniego, o pilkas nutviskės vieškelis tešėsi klonių link.

Drugelis, purpt! ir išplanojo ardvin.

— Stai tau ir pasaulis — jis manė sau. Visa ēmus, drugeliui tečiaus pasirodė, kad ant pasaulio verta atkreipti šiokiatoka atidžia, todėl pasileido keliaut. Jam buvo trupučiuką šalta; bet greitai pursnojant, saulutei vėl gi kiltant augštyn, drugelis biskelj apkaito.

Išpradžių jis jokios gyvos esybės nesutiko. Neilgrukus štai ir pamatė dvi megytres. Išvydę drugelį, jos labai pradžiugo ir linksmai supliauškeno delnukais.

— Aha, — manė sau drugelis, — jos mane sveikina! Turbut aš puikiai atroda.

Tolyn drugeliui priesais pradėjo kliuti visokie raiti žmogpalaikai, mokiniai, kaminiakrėčiai, buris avelių, gieliai, šonjs, auklės, oficieriai, jaunos panaitės; o ten viršuj, augštai-augštai drugelis užmeite akia besiukinėjančius visoriopus paukščius.

— Taip ir yra, kaip aš sau maniau: tokį, kaip aš — visai nedaug tėra, — pamislino drugelis — Vienok gi aš visai nesitikėjau, kad aš teisu vienintelis tok, kaip esmi.

Jis pursuojo tollyn. Nuvarės ir paalkęs jis po valandėlės nusileido ant žemės; bet jis niekur negalėjo rasti ką-nors valgomos.

— Vienok tai šventa teisibė, — jis sau mastė — kad genijui lemta kęsti badas, šaltis ir visokeriopi nedatekliai. Bet reikia kantrybės, kantrybės! Aš gi prakalsiu sau keili!

Tuom tarpu saulė užrietėjo dar augščiau, ji apkaitino drugelį, ir jis jau labiau sustiprėjęs pursnojo tollyn. Priešais jį atspieptė miestas; drugelis perskrido vartus, lėkė tollyn, viršum rinkų, viršum gatvių, kuriose kribzdėjo mūnios žmonių; visi žmonės, pamatę drugelį, meilliai viens kitam šypsojosi ir kalbėjo: „Pavasaris atėjo, pavasaris atėjo!“ Drugelio atidžiai patraukė atlašinė rožytė, kuri puošė jaunos mergaitės skrybelę. Jis buvo nusileidęs ant rožės, bet jam nepasimėgojosi šilkiniai spygliukai. „Pfui! Tevalgai sau juos kas kitas, o ne aš — pamislino sau drugelis. — Aš vely paalksiu, iki atrasiu tą, kas man bus tinkama suvalgyt.“

Jis pakilo nuo rožės ir protvirą langą išlėkė kambarin, kur už stalą sėdėjo tévas, motina ir trejetas vaikų.

Vaikai pašoko iš savo vietų pamatę drugelį, kuris pursnojo ant dubnės (blido) su sruiba; vyresnysis bernokas net gaudyti pradėjo ir tik ką ne-

besučiupo jį už sparnelių.

— „Naje, — net jau didžiuodamasi mislyjo drugelis, — aš, kaipo didvyris, privalau pakelti persekiojimus nuo visų.“ Jam šitas gerai buvo žinoma, kaip ir bet kas; juk, jis buvo didvyris, todėl jam buvo aišku ir suprantama, kodel visas svietas yra tokie niekai.

Tévas sudavė berniokui per ranką, ir tas paleido drugelį, kuris greitai išspruko pro langą, pamislėjės, kad prie pirmos geros progos jis kariškai apdovanos savo išgelbetojo.

Išskridęs pro miesto vartus drugelis vėl atsidurė už mesto, tyroje laukų erdmez. „Na, — māstė jis sau, — dėl šios dienos, regis, užteks. Mano jaunystė taip turininga visokiai atsitikimais ir išpužiai, kad jau laikas bus apmisietyti apie rinkimą mano meamarą (paminėjimą), kuriuos padiktavus, turės kas-nors surašyt.“

Toli ten lingavosi prigimtojo sodo medeliai. O drugeliui vis labiau ir labiau norėjosi rasti šilta vietelė ir nors trupučiukas užkasti žiedelių dulkes.

Staigu jo žvilgis sustojo ant kažin-ko lekiančio jam priešais ir panašaus į jį patį, kaip du vandens lašai. Jis ant minutės apžilpo ir tarė:

„Kas kitas be abejonės, butu neatkreipęs atidžios į šią įdomiausią susitikimą. Bet dėl manės jis yra priežasčia labai žingėdais atidengimo, kad budamas tam tikrose išjautinimo sąlygose, paeinančiose iš šalčio ir bado, gali ore pamatyti paties savo atspindį.“

Keliu įjo berniokas ir sečiupu rankom aną kitą drugelį. Mūsų drugelis prajuko ir pamislijo sau: „Kaip tai kvaili žmonės. Berniokas sau mīslina, kad jis mane sučiuoja; po teisybei gi jis tik mano atspindį pasigavo.“

Priešais jo akis viskas ēmė ratu sucties, ir jis įėjo vis silpnyn ir silpnyn! Ir kada, ant galos, jis jau nebepajėgė toliau skristi, jis nutupė pakraštyj vieškelio, biskutį nususti. Pasidare vėsoka, artinosi vaikas. Drugelis užsnudo. Nakitis apsupė jį savo tamsa, šaltis ēmė žnaibyt jo kunelį. Pirmeji saulės spinduliai dar syki jį sužadino. Ir jis pastebėjo, kad nuo prigimtojo sodo pasileido kažin-kokios esybės ... viena... dvi... tris... dar ir dar... Visos jos atrodė tokios, kaip ir jis pats; visos pralekė pro šalį, tartum jo ir nepatėmyjo. Drugelis nuvarusiom akim žiurejo, žiurejo į praleikančias esybės ir giliai užsimastė. Ant galos, jis tarė:

„Aš perdaug esu didis, idant galėčiau savo klaidos prisipaziinti. Vienok, gerai, jeigu pasaulyje yra da esybės, kurios, bent iš paviršio, panėši į manę.“

Zalioje lankoj žydėjo gėlės; drugelai pursnojo nuo vieno gėlių pumpurėlio ant kito, siurbė iš jų stebuklingai gaminančias sultis ir vėl tollyn skrido.

Mūsų drugelis vis da gulėjo ant žemės. Jo sieloje augo kartybės jausmas. „Jums tai gerai dabar, — jis sau galvojo. — Nedidelis daiktas nuskristi

miestan, kada aš ten jums keti suradau. . Bet, tai vis niekis. Jeigu aš ir ne vienas tuks didvyris pasaulij, tai visgi aš esu pirmutinis. O rytoj jūs, taip kaip aš, drybsosite pakelėj.“

Paputė vėjelis, ir ploni drugelio sparnukai dar sykį liuonai suvirpo.

— O-o! aš jau pradėu atkusti, — linksmai jis sušnek. — Na, palauk-šet tiktai, rytoj aš vėl skraidysiu viršum visų jūsų, kaip šiandien jūs nuuzet viršum manęs.

Staiga jis išvydo, kad linkui jo prisiartina kaž-kas tokis didžiulis, tamsus. „Kas tai galėtų but?“ — kruptelėjės drugelis pats savęs klausė. — „O, aš jau nujauciu. Tokis mano likimas. Ant manės karo žiauri liktinė, kuri mane butinai sutrėk. Ir, tuom tarpu, kada didžiulis krypti tekinis drugeli pervažiavo, jo mištančioje sieloj blykstelėjo pasutinė garbenoras mintis: „Akyva žinot, kur bus man pamunklas pastatyta?“

Vertė Audrupats.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Kynai. Ant kynų teritorijos sulošta politiška tragedija. Jos aktoriai susideda iš rusų, japonų ir korejiečių. Tris tautos, kurios visuomet viena

Š VISUR.

Netoli Glamorganshire Anglijos, kasyklėse sprogo gazai ir užberė 25 darbininkus. Manoma, kad jie visi prauvo.

Paryžiuje atsibuvo šioks juokingas incidentas. Dramų rašytojas Bernštein įzeidė straipsniu savo dramą kritikuotojā, Čevasu. Todėl Čevasu išsaukė įzeidėjā ant dvikovės. Išejė į Prince Sodą abu priešai sustojo į kito kitą šaut. Čevasu šovė, bet šuvis pralekę viršum priešo. Bernšteinas gi užsirukė cigarą ir taip užmiršės išlėjė, kad užmiršęs išsaukė savo šuvi. Taip ir užsibaigė rašytojų skandalas juoku.

Nužudytojo ispanų revoliucionierius Ferrero liko testamentas, kurį šanedel Parryžiuje atspauzdintą. Velionis visą savo nedidelių turtą paskirią tė-imui tolyn jo uždėtų mokyklą ir spaždinimui modernių raštų Ferrero dukters atsaką nuo tėvo turto, nes jos uždirbą pragyvenimą siūvima.

Autverpene apsireiškė 8 susirginiai ir 6 numirimai cholera, todėl iš ten važiuojančius kelivinės viur pradėjo uostuose akylių peržiuriinti.

Pariziaus mokslo akademijon bakteriologas Jean Commandon prancūz savo išradimą, kaip nutrauktikti bacilių fotografijas, su bendra pagelba kinematografo ir ultra-mikroskopu.

Rygoje apskrities teismas nagrinėjo bylą net 7-ių redaktorių, rusiškų ir latviškų laikraščių, kuriuos įkundė pastorių Kaplanas, buk jie jam garbę įzeidė. Visi redaktoriai išteisinti.

Š Lietuvos.

Maroka. Rods ispanų karinomenė jau apgalėjo mūrinus ir dabar jau buvo prasidėjė neva tarybos apie amžiną santaiką tarpe Maroko ir Ispanijos, vienok tas rodos da

nevyks, nes šviežiai parejė žiūrios į Londono „Times“ vėl

skelbia prasidėjus Maroko

revoliucija. Nuainikuotojo

sultano brolis, Molai Kébir,

vėl apskelbęs Abdul Azisa

tikruoju sultanu, nors šis pas

tarasai toje revoliucijoje nedalyvauja. Taip sultanams tarp savęs besivaidijant, apart ispanų da ir kitos valstybės žada į

Marokos mutinį savo rankas ikišti.

Graikija. Tarpe graikų ir turkų grumzdžia nepaprasitos rūšies nesutikimas. Mat pakol turkų senojo valdžia pati iro ir iro, graikai svajojo iš-po Turkijos autoriteto išsi liuosuošią ir Makedoniją atsi griebsia. Bet virto nauja valdžia. Turkija susitiprėjo ir visa graikų patriotų viltis, kaip į vandenį klankelejo. Graikai — karštū žmonės: be jokios priežasties pradėjo gromiti Turkijai karu. Žinoma, karas graikams labai butų pragačtingas, todėl karalius Jurgis savo patriotams pasiprišino. Ir štai, dėlei štai jau antras mėnuo tarpe karalius ir skundžia už menką pasiprišinimą viršininkui ir jo padėjėjams, kurie be jokio pasigailėjimo baudžia, kemša sklepan (karcerin) ant penkių arba septynių parų. Sklepe esant teduoda pusantro svaro duonos ir šalto vandens, ir gyvenk žmogus. Šviezos nei kibirkštės, nakti ir dieną tamsu, drabužių įsinėti neleidžia, tik vieną plosčiuką; reikia ant cementinių grindų guleti, raityties šaltai ir kietai. Likras žemiškas pragaras. Kai-kurie svajoja apie pragarią; šiela tai tikrai pragaras. Vietoje nelabujų su ragais ir kaergomis, naziratelių su kardais užbarškina vargšus. Jie turi visokius įrankius žmonėms kankinti. Viršininko padėjėjas Krasnov ir naziratelių vyresnysis Kopar, buvę žandaru, atsižymėjo savo žveriškumu. Jie kalinius, kaip šunis erzina, kaip tik išmano, užga net lietuviškai laikus rašyt.

Kalinėlis Geguželis. 14.IX.09.

Anykščiai, Kauno gubernijoje Matauso atlaidus užvaziavo keturi akrobatai ir rode

prie Sutkaičio, kad mašina patyt. O jis labai atsargus kad kas neįsiūrėtų į mašino sudėstymą ir nenusikopijuotu planu, iki bus išgautas patentas. Išgauti patentą pasam- dės Sutkaitis iš Bridgeporto advokatą, kuris visą reikalą jau įvedė Amerikos patentu biuran ir sulyg įeinančių naujų išradimų numerio, Sutkaičio reikalus gali užsitraukti gal da tiki ateinančių metų. Bet advokatas tikrina, kad patentas bus išgautas, ir tuomet Sutkaitis kreipsis į lietuvių vi suomenę, kad finansiskai pri sidetų prie šito milžiniško i milijonus dolerių žadančio išradimo.

A. M. Martusevičius.

Vietines žinios.

— New Yorke, ant 62–63 gatvių, priešas Central Parką su iškilmė tapo įkurtas naujas teatras,— taip ir vadintamas „New Theatre“. Jame bus nuolatinė trupa ir statys senovinė klasikinės dramas. Pirmiausiai bus statoma Šekspiro „Antonius ir Kleopatra“. Ta pirmas tokios rušies nuolatinis teatras. Jis įkūrė susidėjė milijonieriai: Astoras, Belmontas, Morganas ir kitų, viso kokia 30 turtingų fundatorių.

— p-lės Račiūtes mokykla persikėlė į buvusio Tautiško Namo svetainę. Dabar p-lė Račiūte įveda reguliar skus nedėlinius kursus, kuriuos bus išguldoma regis vien tik mergaitėms pradinis mokslo. Apie 20 lietuvių jau susiraše. Jos tai savo lešomis ir mokyklos vietą apmokėsi.

— Brooklyno, ypač So Brooklyno gyventojai laimėjo didelę kovą, kuria nenuoalsiai vedė su miesto išdu čielus trejus metus. Laimikis tame, kad Apskaitų Taryba ant galos nusileido ir vienbalsiai paskyre \$2,850,000 pravedimui požeminio gelžkelio į New Yorko palei Fourth ave. į So Brooklyną. Kaip tik telefonas pranešė tarybos nutarimą, tuojuos Borough Hall varpas ėmė skambint ir plake linksmą žinią 20 minutų, o So. Brooklyne žemės kaina vienu momentu pakilo ant 25%.

— Šiomis dienomis laukiamas į New Yorką atvažiuojant Kleofo Jurgelionio, buvusio redaktoriaus Škotijos lietuvių laikraščio „Rankpelnis“.

— Spalio 29 d. Carnegie salėje atsibovo pirmas visuotinas Didžiojo New Yorko sufrageičių suvažiavimas. Dalyvavo 804 moterų delegacijų ir priimtoje platformoj, greta reikalavimo balsavimo teisinių išstatė tuojuos kandidatės į Mokyklų Tarybą, kurion sienet reikės darinkti 11-kos sanarių. Ikšiolai taryboje buvo tik šiurkščioji lytis.

— Užpereitam panedėly ant 83 Grand str. Williamsburge, rado ruimelyj uždusu si lietuvių Pijų Kapučinską Seimininkę, žydelką, rado pilną ruimelį gazo, kuris atskeltas prie lempos ir pečiuko Kapučinskas buvo nevėde vyras, iš amato preseris. Dir-

bo New Yorke.

— M. J. Vinika čio mokykloje, „Vienybės Lietuvninkų“ ruime, įvesta dvi anglų kalbos: 1) pradinio mokslo; anglų kalbos, skaitymo, rašymo, ir skaitliavimo; 2) augštessnio mokslo: gramatika, istorija, literatura, algebra, geometrija ir kt. Mokina pats p. Vinikaitis: nedeliomis 2-ra val. po pietų ir subatomis – nuo 8 val. vakarais.

— 1 d. lapkr. vietinės lietuvių organizacijos: Liet. Apšvietos Dr-stė, Moterų Progr. Susv. kuopa, 19 ir 52 L. S. S. kuopos, T. M. D. 3-čia kuopa, S. L. A. 126-ta kuopa bei Siuvėjų Sajungos 54 ir 58 skyriai, surengė Taut. Namo salėje viešą minios susirinkimą, išnešti protestą dėlei nužudymo Ispanijos mokslininko Fr. Ferrer.

— Williamsburge tveriasi naujas lietuvių vyrų choras, kurian, prie naujų, prisidejo ir seniai buvusios Mildos Giesmininkų dr-stės sanarių. Chora mokiniai vargonininkas, p. St. Rakauskas. Jau turėjo dėlto rengti tankiai įvairius susirinkimus čia-pat ir garsinti apie tai po laikraščius. Taipgi išrinkta nuolatinis „Imigrantų Fondo“ komitetas išsių ypatų: prez. Augunas, vice prez. Petraška, prot. sek. A. Ramanauskas, fin. sek. Balčius, kasierium aptiekoriu Daunora. Taipgi išrinkta agitacijos komitetas: Liukauskas, Baniulis ir Sinkus.

— Tveriasi nuolatinė lietuvių teatrališka kuopelė, kuri loš teatrus, o iš pelno pirkostiumus ir rankraščius.

— Nedėlio „V. L.“ ruime L. S. S. Pild. Kom. turėjo susirinkimą, kuriame peržiurejo legitimacijas įvardytųjų Sajungos viršininkų ir perkračė įnešimus naujai spēnuoti iš Sa-gos negerus socijalistus.

— Lapkričio 2 d. perejo į ūlki New Yorko ir Brooklyno valdžininkų. Nežiurint į aštrią opoziciją daugelio įtekmingų laikraščių ir politikos žmonių, visgi garsioji Tammany Hall ir šiuom kartu iš dalių laimėjo, nes miesto majoru išrinktas jės kandidatas William J. Gaynor, dauguma 71,459 balsų. Teisybė, ji ant savo tikieto daugiau nieko ne gavo, nes visas Brooklynas ir New Yorkas pateko į suotakinių (fusionistų) rankas. Suotakinių tikietai išrinkta: kontrolierium, W. A. Prendergast ir J. P. Mithel, senioru (aldermonu) prezidentas. Ant majoro, po Gaynoru gavo didžiausiai balsų republikonas Bannard ir trečioj vietoj pasiliuoto Hearstas. Gaynoras gavo 230,286, Bannardas—158,827, Hearstas — 138,810.

vių ir lenkų pinigus užlaikę neišsiūstus pats Borisovas, pas kurį p. Ž. dirbęs, o paskui ant Ž. lio bėda sumetės ir areštavęs. Žvirblis jokios savo bankos neturėjęs.

— Brooklyn ir New Yorko jungtinės draugystės turėjo savo visuotiną susirinkimą apie ateivystės reikalus. Kalbėta: iš kur paminti pinigus užlaikymui lietuviuo žmogaus prie slovakų namo, kur lietuvius ateivius pasitinka. Nutarta: užinteresuoti plačią vi suomenę po visą Ameriką; o dėlto rengti tankiai įvairius susirinkimus čia-pat ir garsinti apie tai po laikraščius. Taipgi išrinkta nuolatinis „Imigrantų Fondo“ komitetas išsių ypatų: prez. Augunas, vice prez. Petraška, prot. sek. A. Ramanauskas, fin. sek. Balčius, kasierium aptiekoriu Daunora. Taipgi išrinkta agitacijos komitetas: Liukauskas, Baniulis ir Sinkus.

— Tveriasi nuolatinė lietuvių teatrališka kuopelė, kuri loš teatrus, o iš pelno pirkostiumus ir rankraščius.

— Nedėlio „V. L.“ ruime L. S. S. Pild. Kom. turėjo susirinkimą, kuriame peržiurejo legitimacijas įvardytųjų Sajungos viršininkų ir perkračė įnešimus naujai spēnuoti iš Sa-gos negerus socijalistus.

— Lapkričio 2 d. perejo į ūlki New Yorko ir Brooklyno valdžininkų. Nežiurint į aštrią opoziciją daugelio įtekmingų laikraščių ir politikos žmonių, visgi garsioji Tammany Hall ir šiuom kartu iš dalių laimėjo, nes miesto majoru išrinktas jės kandidatas William J. Gaynor, dauguma 71,459 balsų. Teisybė, ji ant savo tikieto daugiau nieko ne gavo, nes visas Brooklynas ir New Yorkas pateko į suotakinių (fusionistų) rankas. Suotakinių tikietai išrinkta: kontrolierium, W. A. Prendergast ir J. P. Mithel, senioru (aldermonu) prezidentas. Ant majoro, po Gaynoru gavo didžiausiai balsų republikonas Bannard ir trečioj vietoj pasiliuoto Hearstas. Gaynoras gavo 230,286, Bannardas—158,827, Hearstas — 138,810.

Laiškai in Redakcijā.

Garbi „V. L.“ redakcija!

No 40 „V. L.“ vietinėse žiniose tilpo pranešimas, kad besitverianti „Liaudies Mokykla“, atidėta ant tolesnio laiko del šių priežasčių: bu tent „Lietuvių Apšvietos Drystė“ ir kitos progresivios kuo pos Brooklyne šnairiai žiuri į besitveriančią „Liaudies Mokykla“. Todėl, L. A. D. klausia redakejios, kada ir nuo ko girdėjo, ar gavo tokį pranešimą? Jeigu viena arba dvi ypatos kreivai žiurėtu į L. M., tai tas nereiškia, kad jau visa draugystė L. A. D. sympatizavo ir sympatizuoja L. M. ir linki jai gerų pasekių.

Vardu L. A. D.
J. M. Balčius.

Red. Kada ir nuo ko buvo gauta žinia apie Liaudies Mokyklos reikalus nera reikalo viešai išskinti. Jeigu Lietuvių Apšvietos Draugystė ja sympatizuoja, tai ir užtenka iš jos pasiūlytinimo.

Reikia mums nesuprantamu žodžiu aiškinimo.

Kur tik žmogus nepasisuksi, visų girdėties lietuvių liaudies vadovų balsas: — reikalingas lietuvių liaudžiai mokslos, reikalingas apšvietimas. Tarsi iš grabo kelia tą senai tam-sybeje palaidotą lietuvių liaudį, per laikraščius ir gyvu žodžiu. O ta liaudis vos tik pabunda ir pradeda jieštot dvasiško peno atgaivinimui savo pajęgų; bet neradusi, vėl grįžta į tą sunukų besąmoni mięgą da ant daugelio metų. Dėlko taip yra? Apie tai nors trumpai norėčiau parašyt.

Atgavus lietuviams spaudą tartum su reoliucija kartu pas lietuvius apsireiškė reikavimas mokslo. Bet nėsantr prigimtoje kalboj mokyklų nei kito parankaus kelio prieiti prie apsišvietimo, prisiėjo lavintis vien tik pa tiems per save iš tos literaturo, kuri šiuom laiku vienintelis pas mus tėra kulturos šaltinis. Bet iš literaturos, kurią šiandien turime, visiškai mažas skaičius tegali naudoties: dėlto, kad ji daugeliui nesuprantama. Nesuprantama ji tuom, kad daugelis yra naujai nukaltų lietuviškų žodžių arba dar daugiau panaudota sveitintautiškų žodžių, kurie nors turi savo plačią reikšmę, vienok mažo mokslo kaimiečiui bei miesto darbininkui, nežinančiam toliau per a-b-c, užtveria kelią platesniams minties plėtimuisi. Ir tokiu būdu bemo klasikos skaitytojas negali plačiau protaut ir nuodigniai suprasti tą, apie ką jis skaito.

Kad šiame dalyke skaitytojams pagelbėti, man matosi yra lengvas būdas, tik reikia gero noro bille kurios išleistuvė, laikraščini. Reikalingas yra tam tikras svetimų žodžių žodynai, kaip svetimose kalbose žmonės jau turi. O kad tokį žodyną išleisti visai pigi būdas, tankių redaktoriui priseina sucti galva, iškur pačius medžiagos, kad užbaigt pildyt laikraščius. Tokiam atvejui galėtų redaktorius po kokį deštką tokį žodžių patalpinti. Tas nedang kaštutou, o didele naudą atneštų kaip visuomenei tai p ir pačiam išleistuvė, kuris jis (žodyną) išleistu. Nes įmeto lai a jis galėtų išleisti puštinę žodynai. O jis vien pirkę, kai tik skaito, nes jis visiems yra reikalingas, neskiriant nei tikėjim, nei paziūrų.

Iš širdies butų linėt na, kad tą padarytū „Vien. Liet.“ išleistuvė, jeigu ji tai tik apsimintu (kada bus atliekamas vieta).

Edv.

Redakcijos prierašas. Gerbiajamas myši bendradarbys pajudina svarbū klausimą. Mės tą senai matome. Bet išleidimais tarpautiško žodyno nera tarp lengvas daiktas, kaip iš viršaus atrodo. Leidžiant, nors ir trumpai žodyneli per laikraščių reikia vistiek pradeti alfabeto eilia — nuo raidės A iki raidės Z. Tas užimtų metus ar dvejus laiko. Gerai butų, jei tokiu žodyneliu myši kalboje nebūtų. Bet jis jau yra šeistas Vilniuje, p. t. Šlapelio „Nesuprantamų žodžių žodynėlis“, kuris papras tam myši skaitytojui yra pakaktinas. Gailiai, kad Europos lietuviškų raštų leidėjai ne garsina ir net į redakcijas neprišiučia savo tokį leidimų, kuriais pusė milijono lietuvių išleivių interesuoti. Vienok visgi galima butų tokius išrašyti per laikraščių redakcijas. Todėl laikraščiams spaždinti tai, kas jau kitu yra išleista, nebeapsimoka. Be to, skaitytojai turi pratinties — rinkti ir užsirašinėti randamus laikraščiuose ar šiaip knygose nesuprantamus žodžius, kurius paskui ir paduoti laikraščiams, kad paaškintų.

HALLEY'JO KOMETA.

1682 metuose pasirodė žmonėms ore nauja šviesi kometa, kuri buvo matoma ant visos Europos. Astronomas (žvaigždininkas) Halley pasiskubino išmatuoti jos kelią ir, sulyginęs ji su keliais pirmiau pasirodžiusi kometu, jis radio, kad tai tas pats kelias, kuriuo įjė 1607 metais da nežinoma kometa, įžiureta 75 metai atgal astronomo Keplero, ir aiškiai jojo aprašyta. Žengdamas dar tolyn į praeitį, jis radio, kad šios kometas šviesa labai panaši į šviesą kometas įesus oru 1531 metuose, pasirodžiusios už

76 metų prieš Keplerį ir aprašytas garsaus astrologo *), Appieno. Hally'jus turėjo užtektini drąsos tikrinti, kad visos tos trijų kometas, pasirodžiusios 1531, 1607 ir 1682 metais, yra viena ir ta pati kometa, kuri sukasi savo pa prastu keliu ir padaro pilnā apsisukimą aplink Saulę per 76 metus. Dazinojės jos apsisukimo laiką, jis lengvai galejo išmatuoti ilgumą kometas ašies.

Hally'jus atradę tiesą, tuojuo aptarė ateinanti tos pačios kometas pasirodymą 1757 arba 1758 metuose, prie to pridurdamas, kad kometa, pereidama tuom laiku arti planetų Jupiterio ir Saturno, pajaus į abiejų patrukių, ir biski sugaiš, todėl ir jos sugržimas kiek tiek pasivelins. Dėl viso to, jis aptarė, kad kometa tikrai pasirodys gal apie pradžią 1759 m.

Sita Hally'jo išvedimą tuojuo emesi patikrinti visi astronomai ir matematikai, o labiausiai francuzai, matematikas Clairaut (Kleras) ir astronomas Laland. Po trijų mėnesių skaitliavimo Kleras pagarsino, kad Hally'jo sekama kometa bus užturieta kelyje per Jupiterį ir Saturną ne daugiau kaip 680 dienų, taip kad sugržž prie perigelijos **) tik 13 balandžio 1759 metų, arba gi kokiui du mėnesių pirmiau ar paskiau. Protavimai Hally'jo ir Klero pasilikotikrai; tik gaila, kad tiem žmonėm dar tuo met nebuvo žinomas kitos dvi, taipgi gi dideles planetos — Uranas ir Neptunas, kurios galėjo lygiu buvo taip jau sutrakdyti šią kometą, kaip ir planetos Jupiteris bei Saturnas. Hally'jo sekama kometa pasirodė ant dangaus ir buvo užmatyta pirmą kartą 25 gruodžio, 1758 m. Kometa praėjo perigeliją 12 kovo, 1759 m., lygiai mėnesių pirmiau laiko apskaitliuoto per Klerą. — Ir taip šitas naujas dangaus kunas tapo astronomijos mokslo susektas ir apskrikštias garsaus moksliniuko vardu — Hally'jo kometa.

Hally'jo kometa turejo sugržti kitą kartą 1835 m. Dabar jau daugelis matematikų užsiėmė išmatavimu tą jas užturiėjimui, kuriuos ji sutinka savo naujo apsisukimo laiku. Darbas pasididino, kada 1781 metuose čekas astronomas, girmės Prusuo-e, V. Geršelis, atidengė naują planetą — Uranus, kuri vėl turėjo šią kometą patrukti. Sugržimui kometas prie perigelijos Damuazas paskyrė datą 4 lapkričio 1833 m., Rozenbergas 11, ir Pontekulanos 12 lapkričio. Apskaitliavimas vėl gerai įšejo. Kometa pasirodė ant dangaus 5 rugpjūčio ir praėjo perigeliją 16 lapkričio, keturių dienas vėliau apskaitliavimo Pontekulano. Tuom kartu kometa atrodė daug gražesnė savo pavidale. Tuose metuose pirmiausia ją išydy Ryme, o 20-tą rugpjūčio tą pačių metų pasidare jį matoma visoje Europoje. Perėjus perigeliją, 16 lapkričio greitai pradėjo kometa traukties į pietus ir perstojo buti matoma Europoje; bet pietineje žemės skritulio dalyje ją dar galima buvo matyti net pirmus mėnesius 1836 metų. Geršelis matė ją iki 5 gegužės.

Naujas sugržimas Hally'jo kometas skirtas buvo per Pontekulaną ant 18 gegužio ateinančiais, 1910 metais; apie tą datą jis praeis perigeliją. Didžiuose teleskopuose (— pritraukiančiuose tolybę stikluose) ji turėjo jau dabar apsireikšti, vienok plika akis išvys tą kometą ant dangaus ne anksčiaus vasario mėnesio, 1910 metų. Ta kometa turėjo rastis afelijoje ****) priejo tolimaliausioje savo kelio vietoj nuo myšių.

*) Astrologija — tai senovės mokslo apie dangaus kunus; jis skiriši nuo astronomijos tuomi, kad ši pastaroji tapo paremta ant mokslo pamatų. Astrologai tyrinėdavo žvaigždės bei planetas, ir iš juų spėdavo žmonėms ateiti; nes jie manydavo, kad žvaigždės turi ant žmonių įtekėti ir jaisiai rupinasi. Tuom tarpu astronomijos mokslas parodė, kad taip nera; parodė, kad žvaigždės turi savo pasaulius ir kad juosius pažint, reikia išpradžių matematikai surasti jų kelius. Todėl astrologija ir tapo pavadinta pseudo-astronomija. Astrologija labai buvo išplėtojusi pas sen

jau 1874 metuose; paskui ji gryzo atgal prie mūsų pradžioje 1896 m., praejo jau daugiau negu pusę savo kelio, lėnkti mūsų saulės.

Kadangi periglioj ji esti 60 kartų ar čiau prie saulės, tai ji gauna 3600 kartų daugiau šilimos, negu afelijoj. Toks persimainymas šilimos permanuo ir kometas pavida: nesitolinus jai nuo mūsų saulės, kometas vuodėga mažinasi, o galva didinasi, turtum pritravkdamas prie savęs atgal visą vuodegą išb rystą medžiągą.

Reikia prisiminti, kad pasiodymai šitos kometos anuose laikuose sutiekavo žmonėms didžiausią baimę. Pasitaikė, kad ji buvo matoma prieš suardymą Jeruzolimą, iš ko paskui visi laukė pabaigos sveto. Vėl buvo ji matoma prieš išsiveržimą Vezuvijaus vulkano (ugnekalnio) ir užnešimo, 79 m po Kristaus, peleinais triju gražiausiu senovinės Italijos miestu: Pompejos, Herkulaneumo ir Stabijos. Taip gi ji matedesi 450 metuose, kada žinomas azijatų karalius-siaubunas Atilla, vadintamas „Dievo botagu“, pustijo visą Europą. Daugeli ir kitų rusių apsireiškimu prastiems žmoneliams Halley'jo kometa pranašavo, ir vis ji buvo skaitoma, kaip Dievo rūstybė ženklas. Kadangi mat nepraejo nei vienas šimtmetis, idant ant žemės skritulio kas-nors svarbus neatsitiktų: karės, sumišimai, ligos, giedramečiai, potviniai ir kiti kie-nors baisus atsistikimai ir persimainymai, todėl ši kometa suloše žmonėm iš jų prietarus, paženkliindama neva tas nelaimės. Bet dabar suvis išnyko tos baimės prieš kometas, kurios jokios įtekmės neturi ant žemės atsistikimų. Kiant astronomijos mokslui ir plėtiant es zmonaus protui, šiuose laikuose mums imta tik žin geidumas prie dangua kunu, o ne baimė pries juos, nes jų tikrasis sudėjimas tebera mums suvis neaiškus ir vilijantys tyrinėti-prauti. Kometa yra daugybė didelių ir mažų, kaip žvynų jurėse. Daugelis jų yra jau žinomos, ir keiliai jų jau astronomų išmatuoti, ne tikta meitas, bet amžiaus ir tukstančių metų pirmyn. Kitos ateina pas mūs iš nezinomų savo vietu platybes, pasirodo mums ir vel sugrižta iš nezinomus pasaullius. Žmogaus protas bet gi jau pamato, seka ir tūria da neišmatuotos gamtos gražybę...

Pagal rusišką R. Baltrūnas.

Kritika ir bibliografija.

Mokinimės rašyti! Kniga mokinis rašyti su paaškinimu akcentų ir rašo ženkleliu. Sutaisė M. Paltanavičia. Worcester, Mass. 1909. Kaina 25 c.

Tokių reikalangių raštelių pas mus mažai terė, ir štaias p. Paltanavičiaus sasiuvelis reikėtu su džiungsmu p'sitikti. Mūsų suaugusiemis darbininkams, kurie patę mokosi rašto, labai reikalingos pavyzdžių knygelės. Daugelis pramoksta rašyti, turi palinkimą r.šinet į laikraščius, bet apgailėtinai prastai rašo. Bražo, y "su vištos koja". Apie išdirbimą rankuoraščio nei kiek nepaiso. Tuom tarpu tas turi didelę svarbą. Gera išdirbtą ranką tvirtina mintis, plėtoja protą ir redō net visą tolimesni žmogaus gyvenimą, jo pasielgimus. Labai gerai daro, kurie pačių pavyzdžių knygelė nors po kiek 15 minutę ant dienos pavedžioja ant perierius didelemis, lygiomis, gražiomis raidėmis. Tas nesunku ir greitai išsiði ba ranka. Tam tiksliai štaias Paltanavičiaus knygelė labai atskoko. Be to, joje yra pradžia mokslo apie rašybą apie rašto ženklus ir kur juosius vartoti. Gaila tik, kad paties knygutės sutaisytojo menkaus esama apsipaižinusi, kaip su rašyba, taip supedagogiškais patyrimais. Daug yra ortografių klaidų ir maža pavyzdžių. Vienok tas nesumažina knygutės vertės. Pradedantiesi mokyties rašymo ji bus labai pravarti ir linkėtina kiekvienam turėti po ranka. Galima da užmesti augštai kainai. Panašios knygutės yra skiriamos tukstančiams žmonių. Todėl jos tu reči buti kuopigiausios.

Kratikas.

Tikruoju žmogaus tikslu turi but — meginiams draugiją pastatyti ant tokio pamato, kad varginumas butų nebegalimas. — Oscar Wilde.

H. Sudermann.

Jonas Krikštytojas.

Penkiaveiksmė tragedija su prologu.

ERODAS (grieždamas dantimis). Išties, esi vienas tu, kurie viešpatana, nors jū dvasia ir susikulinė. (Valandėlė pamastės.) Bet pasakyk man, Krikštytojau, kuomet ateis anas antrasai, anas — pasakyk, ar tai jo stojosi vardu, kad nesviedei akmens į mane?

JONAS (sumišęs). Pone, ko klausei manęs? ERODAS. Jei tai buvo jo vardu, tai palinosuojave. Prižiurėtojau! (Atbėga prižiurėtojas.) Šis kalinis turi buti liuosas, nes jis nepavojingas man.

PRIZIURETOJAS (persigandęs, tyliai). Pone, kaip gi aš galu užtikrinti gyvybę, jei —

ERODAS. Ir jo mokinius, stovinčius ties varais, išleisk ir išleisk, kaip jieims tinkama ... Kaip ar matytu kuomet nors geresnis karalius! (Šypsodamos eina scenos gilumon.)

SCENA 6.

JONAS. Prižiurėtojas. Pasklau Meka, Salomeja.

PRIZIURETOJAS. Na, dabar tu esi ponas. Ką prisakyti?

JONAS. Tetrachal kalbėjo apie mano mokinius.

MEKA (pasirodžiusi vartuose dešinej pusej). Pats. (Salomeja duoda ženkla prižiurėtojui. Prižiurėtojas ir Meka išeina.)

JONAS. Ko nori?

SALOMEJA. Mokytojau — turbut matai saulę ten, tarp medžių?

JONAS. Matau.

SALOMEJA. Kad matai ją, kol ji užsileis — ar žinai tu, kieno tai darbas? — Mano.

JONAS. Gali buti. Ko nori?

SALOMEJA. Bet tu neužsileisi. Ne. Nes tuo trokšta mano dušia. Mokyk mane, mokytojau.

JONAS. Ko turia mokyti tave?

SALOMEJA. Maldinga turia dušią. Ir nešioju su savimi išganymo išsiligimą ... Ką duodi paskutiniu prie vieškelio, duok gi ir man ... Leisk man sėdėti prie tavo kojų ... Noriu buti maldinga. Taip, noriu ja buti ... O kaip dasilytėsi tavo aštantinių rubų, neišsigask. Nieko nedarau prieš tave.

JONAS. O ką gi tu, mergaitė, galėtum daryti prieš mane?

SALOMEJA. Nesakyk to — nes atmetus mane — kas šiandien žino, kokia yra mano galybė? ... Kuomet judinu savo sąnarius, man rodosi, kad judinu visą passuli. Taip, aš judinu jį, bet vien tam, kad prispaudus jį prie širdies.

JONAS. Mergaitė, ar turi drangę?

SALOMEJA (žinėdžiai). Kokią drangę?

JONAS. Mirijam vadinas.

SALOMEJA. Turėjau ją. Dabar nebegyva. (Jonas linktelį galvą, patvirtindamas tuom savo nuojuauta.)

SALOMEJA. Liepiau užmušti ją, kaip tik pradėjo vaikščioti pas tave. Nei viena negali eiti pas tave, jei aš neinu. Žinai dabar, kaip esu maldinga? Tavo galybė slėgia mano dušią ir dušia noriai kenčia, nes nėra galingesnio už tave. Deginau dėkingumo ankas kaip tos, apie kurias gieda giesmė, ir slapti dariau apžadus. Pasklau nuėjau jieškoti tavęs. Savo lovą papuošiau dyvonais iš Egypto, apšlaikiau ją myru, alesu ir cinamonu. Atiduosiu tau, tu laukini tarp Izraeliaus sunų, savo jaunu kūną. Eik!

JONAS. Išties! — galinga esi — savo pečiai judini pasaulį — nes nuodėmė esi.

SALOMEJA. Saldi kaip nuodėmė — tokia esu.

JONAS. Eik sau!

SALOMEJA. Atmeti mane! ... Atmeti mane! (Atbėga pro vartus.)

SCENA 7.

JONAS. Kalėjimo prižiurėtojas Juezapatas. Manasa. Amarija.

JONAS (eina prie varty, kur laukia jo prižiuretojas.)

PRIZIURETOJAS. Ką nori pamatyti savo mokinius?

JONAS. Atvesk man juos. (Atbėga prie jo Manasa, Amarija, ir bučiuoja jo rubus. Juezapatas atsiliškės eina.)

JONAS. Motiejaus nėra su jumis?

JUEZAPATAS. Ne.

JONAS. Kaip tai, Juezapatai! tu, kurs visuomet buvai artimesnis man, nepasveikini manęs? (Juezapatas nusigrėžia.)

JONAS. Tokiuo budu, ko nori?

JUEZAPATAS. Rabbi, parašyta yra: peilis galanda peili, o vyras vyra — tu gi atšipinai mane.

JONAS. Ir tokią darei didelę kelionę, kad pasakyti man tai?

JUEZAPATAS. Rabbi, turėjai buti keliais visiems klystantiems, turėjai sustiprinti visus silpnusius, drebančias rankas prikalti prie kardo rankenos. Tačiau, rabbi, darbas buvo pyktis, o tu padarei iš jo minštę ir silpną.

(Toliaus bus.)

Maksim Gorkij.

Nereikalingo žmogaus gyvenimas.

Štai koks! — puikiai tarė Grochotovas. — Gerai? Mūsų gvardija, jei! Dvyliką žmonių bombytų išdavė, pats su jais bombas taisė — norėjo mi-

nisterij nužudyti — pats juos išmokino ir paskui išdavė! Vikrai!

— Ta-aip ... — tarė Jevsiejus, nusistebėjės iš to rimto žmogaus, taip nepanašaus į besiskinėjančius gatvėmis šnipus.

— Štai kokie jie, tie tikrieji! — sakė Grochotovas. — Jis pats į ministerius tinka ... turi veida ir stovyklą! O mēs kas? Alkano pono beturčiai žmonės ...

Jevsiejus atsiduksėjo — puikus šnipas prikėlė į jame pavydą.

Pasiryžęs tarnauti visiems ir kiekvienam už gerą pažvilgi ir malonų žodį, jis nuolaidžiai béginėjo po miestą, dabojo, teiravosi, danešinėjo, jei kartais išklevavo, tai džiunglavosi ir augdavo pats savo akyse. Dirbo jis daug, nuvargdavo dikkiai, mislyti neturėdavo laiko.

Rimtas ir susilaikas Maklakovas atrodė Jevsiejui geresnis ir švaresnis už kitus žmones, kokius jam prisieidavo matyti iki šiam laikui. Visados norėjosi paklausti jį apie kaž-ką, norėjosi ką-nors papasako ti apie save — tokį užsimaišiusi ir patraukianti veidą turėjo tas jaunas šnipas.

Kartais jis klausavo:

— Timofiejau Vasiljevič, o revoliucioneriai kiek gauna algos į ménés?

Šviesios Maklakovo akis aptemdavo.

— Niekus tu kalbil — nebalsiai, bet piktai atsakydavo jis.

XII.

Dienos bėgo greitai, skubinai, vientisai; kartais rodėsi Jevsiejui, kad jis taip ir eis toli į atitei, marso, balsingo, tų paprastų béginėjimų, važiastamų kalybų. Ta mintis apémejo jo širdį šaltu nuobodumu, kuna — silpnu tingumu; visur, išvidaus ir išlauko buvo tuščia, ir Klimkovas šliaužė į bedugnė duobę.

Bet sykį žiemą staiga viskas krustelėjo, pasijudino, žmonės bailiai išplėtė akis, émė mojuoti rankomis, piktai ginčyties, barties ir, kaž-ko išsigandę, trypti kojomis ant vienos vietus, tartum sunkai užgauti ir apjaku nuo smugio.

Prasidėjo tad iš to, kad sykį vakare, atėjės į apsaugos skyrių su skubiniu raportu apie savo tyrinėjimus, Klimkovas rado ten kaž-ką nepaprastą ir nesuprantamą — išredniai, agentai, raštininkai ir tarnai, tartum naujus veidus užsidėję, visi buvo keistai nepanašūs patis į save, iš kaž-ko stebėjosi ir tartum džiungėsi, kalbėjosi tarp savęs tai labai tyliai, slaptingai, tai balsiai ir piktai. Be minties béginėjo iš kambario į kambarį, prisilaikinėjo vieni kitų, nuo žvalgijai mirksėjo bailias akis, lingavo galvas, dukšavo, staiga sustojo ir vėl sykiu visi pradėdavo ginčytis. Atrodė, kad kambarį plačiai rinkiai laksuoja baimės ir nesupratimo vésula, nešioja jį žmones, tartum sašlavas, sumeta juos visus į krovą ir vėl išsvaido po visus pašalius, žaizdama jų silpnumu. Klimkovas, sustojęs kertėje, žiurėjo savo tuščiomis akimis į tą triukšmą ir klausėsi su įtempimu.

Sulenės tvirtą spraudą, ištiesės pirmyn galvą. Melnikovas gaudo žmones už pečių apželus savo ranką.

— Kodėl tai — žmonės? — klausia jis storu, prislėgtu balsu.

— Su viršum šimtas tukstančių pasakyta ...

— Tai kas? Žmonės privalo gyventi paprasai ...

— Užmuštu — šimtai, a? Sužeistu! — šaukia Solovjovas.

Ir kažin iš kur girdisi biaurus, ausi draskas Šatos balsas:

— Reikėjo suimti popas ... tai visusvarbiausias dalykas ... idijotai!

Sklydydamas savo kreivas akis po visas šalis, eina Krasaviną, jis uždejo sau už nugaro rankas ir kramto lupas ... Greta Jevsiejaus sustojo tylus Viekovas ir, čiupinėdamas pirštais savo kamzolės guzikelius, tarė:

— Štai ko sulaukėme ... Viešpatie tu manol Krauso praliejimas ... kaip manote, a?

— Kas atsitikė? — taip gi patylomis užklausė Jevsiejus.

Viekovas atsargiai apsidairė, paémė Klimkovą

už rankovės ir pusbalsiai pranešė:

— Šių Peterburge žmonės su karunomis ir šventiku éjo pas Viešpatį Imperatorij — supranti, tamsta — ir jų neprileido, buvo išstatyta kariuomenė ir atsitsiko krauso praliejimas ...

Pro šali prabėgo puikus ir diktas ponas, Leontijus, jis dirstelėjo per pensne stikliukus į Viekovą ir užklausė:

— Kur Pilipas Pilipovič?

Ir pražuvė, atsakymo

Gerbiamoji Redakcija!

Meldžiu patalpinti šias keilias eilutes ir užbaigt reikalą su B. Michailiute. Ji reikalauja darodymu, iš kur jos pavidės sužinota. Stai iš kur. Viena ypata rašo laišką iš Schenectady, N. Y. J. viliosi Aldona Daniukiute; o atsišaukė jam į mane, pasirodė, kad ta pati ypata, kai į mane rašė buvant Wilkes Barrėje Pa. vardu Aldona Tvardaukiute. Mačiau kelėt jos laiškų, kurie atėjo pas ją su visokiomis pavidėmis, tarp kitių kaip Zuzanai Motovičiutei, ir dar ten kokių buvo. O antrą kartą pajieškodama vyrių, pasidavė B. Michailiute. Ar da ne gana pavadžių? Dabar kas link prigautųjų. Pirmutinis prigautujų esu aš pats, ir lygiai taip, kaip tie vyrai, kurie pas ją rašė ir atsišaukė. Luidininkas mano: M. Padolskis, J. Ulinckas ir Franas Užupis, Wilkes Barrėje; jų moteris geriausiai galės liudyt. Kaslink kitų prigautujų, randasi jų laiškai, (kuriuos priduod „V. Liet.“ redakcijai). Juose matosi, kaip veidrodys, vasis tas nešvaras biznis.

Apie jos išdavimą savo vyro randasi pas mane iš Kauno miesto laiškas, kuriame rašo, jog ji išdavusi Rusijos valdžiai vyra; rašo ištikimas draugas. Aš jam rašiau, jog apsivedeu su Aldona Tvardaukiute, tai man taip ir atrašė.

Stai dabar pasiduodu į vi suomenę, ar aš esu kaltu už pranėmą, ar ne? Žinodamas tokius darbus ir viliojimus per laikraštį su mainytomis pavidėmis ir gyvenimo vietomis, negalėjau tylėti; juk ir Jungtinė Valstybių tiesos ne velina turėti daug pavadžių bei vyrių.

Su pagarbą
J. Nenius.

Pranešimas.

Kaip jau sykių buvo pranešta „Vienvėje Lietuvninku“, jog Lietuvių Vartotojų Draugija Williamsburge-Brooklyn, N. Y. užbaigė savo gyvenimo dienas ir nutare išsidalinti pinigus, todėl dar kartą pranešu visiems, kurie dar nėšat atsiėmę savo pinigų, už akcijas įmokėtų, malonėkit nevilkinant ilgai prisiųst savo kvitą (akciją) buvusių išdininkui. J. Martiniūčiui, 109 Grand st. Brooklyn, N. Y., kuris ir pašių jums priklausančius pinigus.

Buvę pirm.
J. M. Balčius.

Mūsų žingunė.

S. E. Vitaitis — „Prie mūsų scenos reikalu“.

Per „Lietuvos Ukininką“: Vladas Gailiunas — „Rudu“, Kalinių Marseliėtė“, „Kalinėlis“.

Nauji raštai.

Tabakas, kaip jis žmonėms kenka? Liaukimė ruke! Pagal A. Apolovą ir daugelį iš gyvenimo patyrimų paraše K. Stiklėlis. Boston, Mass. 1909. Pusl. 63. Kaina 20 c.

Daktaras

Aldona Szułpiute-Jankaučienė.

apsigveno po nr. 265 Berry st. priek Grand st., Brooklyn, N. Y. Gydo visokias ligas motery, vaikų ir vyrių.

Nuo 8—10 rytė.

VALANDOS: Nuo 2—3 po piet.

Nuo 7—9 vakare.

Telephonas Greenpoint 8.

Aukoskan kiniams. Brooklyn, N. Y. J. Śniokio vestuvės: J. Śniokis, P. Bieliuskas — po 50 c., Jur. Śniokis, N. Śniokienė, A. Śniokutė, P. Užupytė, M. Grzadaitė, M. Mockeliunas — po 25 c. Viso 2.50

Buvo (žr. „V. L.“ 28 N)

19.12

Viso 21.62

Baliai.

Paterson, N. J. Svento Kazimiero Dr-stės didelis aštuontas metinis balius atsibūs seredoj 24 d. lapkričio (November) „Helvetia“ svečinėje, 54 & 59 Van Houten str. Prasidės 7:30 vaka ir trauksis iki 18:00 velybai naktis. Puikus muzikantai iš visokius šokių, Kviečiamė visus lietuvius ir lietuviates, vistinius ir apylinkių, kuoskaitlingiausiai atsilankyt. Jėjimas tik 25 c. Nuosirdžiai užkviečia.

Komitetas.

(94) Passaic, N. J. Šv. Jurgio dr-stė patenginė metinį balių, ateinančią supabat, 6 d. lapkričio, svečinėje ponum. 25 Dayton ave. Prasidės nuo 6 val. vakare. Izanga 25 c. Griešpuiki muzikė. Užprāšom visus vienaučius

Komitetas.

Severos Vaistai yra giriamos per visus, kurie patyre jo gerumą.

SZALTAS ORAS

yra priežaščiu daugumo ligų. Kada patemysi kad išgavai šaltį, kosulį arba kokę kitą ligą plaučiu arba kaklo, tai skubink vartoti

SEVEROS

Balsama ant Plaucziu

Per ilgus metus jis buvo pasekmingai vartotas atsitikime balsiausiu ligu kaklo ir plaučiu. Pasirode nepaprastai geru nuo aštro ir ilgo šalčio, kosulio, uždegimo, sunkaus kosulio, uždegimo plaučiu, teipgi ir nuo kitu ligų plaučiu, kurios teip tankai užpula ant žmonių.

Kaina 25 ir 50c.

Pastebetinai! Geriausias iš visu vaistu.

„Esiu patyres kad Severos Balsamas ant Plaucziu yra tiesiog pastebetinai geriausias vaistas nuo kosulio ir szalcio. Atsizymi visu iš delto rodiju ji visiem, kurie turi liga plaucziu“—J. Sieminski, Price Hill, West Virginia.

Reikalauk pas vale kokį aptiekori Vaistų Severos. Reikalauk Severos. Ne imk kitų.

Prasgalink Skaudejima!

Skaudejimas šone beveik visada reiškia kad turi neuralgiją, pleurą arba reumatizmą ir gali būti prasalintas jaigu skaudančią vietą ištrinsi gurai su

SEVERO

Aliejaus Szy. Gothardo

tada sušlapinės aliejum kavalką flanelios pridėti prie skaudančios vietas ir pririšk, o persitirkinti kad palengvinymas neužilgo pareis. Tas linimenti nuo skaudejimo valo kokium šone kuno, no insisukimo, reumatizmo, štivumo, sutinimo ir uždegimo yra geriausias:

Preke už bonką 50 centu.

Parduodamas aptiekoj.

Ar ligonis yra slobnas?

Kada nō ligos, persidirbimo ar senatvės tavo stiprumas aplieido tavę, turi vēl pastiprinti tavo kungą, duoti jam naują energiją vartodamas

SEVERO

Balsama Gyvasties,

kuris invelkia visokį slobnumą ir prašalina užkietojimą, apskunkymą plaučiu ir labai daug kitokiu užsenejusių ligų pilvo. Tas vaistas pasirode kaip geriausia pašelpa dėl labai didelio skaitliams visai nusilpnusių ir sergančiu motoriu.

Preke 75 centu.

Mės atsiliepem ant kožno laiško.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Su Naujais 1910 Metais

išeis pirmas „Laisvos Minties“ numeris. Užsirašykite, kas dar neuzsirašete, idant Bendrovė žinot, kiek egzempliorių turės atspaudinti. Prie „Laisvos Minties“ prisidėjo bendradarbiauti ižymus rašytojai iš Lietuvos. Kaina metams \$2, pusei metu \$1, iš Lietuvą \$2.50.

Dar galima nusipirkti „Laisvos Minties“ akcijos. Akcijos kaina \$10.00; parduodama ant išmokėjimo 4 mén. laike.

Pinigus siuskite šiuo adresu: Dr. J. Šliupas, 1419 N. Main ave. Scranton, Pa. Redakcijos adresas: „Laisva Mintis“, 1102 Blair avenue, Scranton, Pa.

Pajieškojimai.

Jieškau Juozo Pauliučiūčiaus, iš amato rubasiuva, paeina iš Suvalkų gub., Vilkaviškio pavieto, Pažarių gminos, kaimo Sarmačiūnų, 7 metai, kaip Amerikoje, prieš 3 metus gyveno Brooklyn, N. Y. Jei kas žino, kur jis dabar gyvena, malonės pranešti, arba jis pats teatsišaukia sekantiu adresu:

A. B. Strimaitis,
Box 4,
Schuykill Haven, Pa.

Ant pardavimo.

Farma ir malunas, labai gera vieta, apgyventa lenkų ir lietuvių apie 300 žmynų. Geras biznis tam, kas suprantai darbą; gali padaryti keliš žmynus ant mėnesio. Savininkas išeina į kitą biznį. Atsišaukite išiuo adresu:

Geo. Martuza,
R. F. D. Box 1,
Roaring Creek, Pa.

Parsiduoda mėsingyčia arba bučeria su visomis prietaisomis; geras biznis, tarpe lietuvių. Pardavimo priežastis — išvažiavimas į Lietuvą.

148 Union ave.

Brooklyn, N. Y.

(†)

Laba pigiai parsiduoda galantrijos sakvo (Dry Good store), dėlei važiavimo į seną kraštą. Randa tik \$15, prie tam gerai išdirbtas biznis ir daugybė kostumerių. Gerai vieta lietuviui ar lenkui.

W. Herubin,

60 Grand str.

Brooklyn, N. Y.

(†)

Mokykis Angliszkai

Aš mokin skaitymo, silbabimo, aritmetikos, geografijos ir istorijos geriausia metodo iš didžiausiu pasisekimu.

Lekcijos išsiūlamos visose Suv Valstijoje. Rašyti postkarte.

Chas. A. Jaffe,

Korespondencijos ir privatiškas angliskas mokytojas.

1 Dec

622 S. 11-th St. Philadelphia.

Puikiausia užėiga Lietuviams

Union City, Conn., pas

ANTANA KULVINCKA

Skanus alus, gardi ariekla, visoki vynai ir kvepiantie cigarai.

Du bilijardai zobovoms.

68 Anderson st., Union City, Conn.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani ariekla, selius, porteris, visoki vynai ir kvepiantie cigarai.

Lietuvių vietinių ir atvažiavę iš kultur, nepamirškit šios puikios vietas.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dypa

Kad duodu, tai imk dovanas!

Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau arba naujā skaitoja laikraščiu prikalbins, prisūnčiant prenumerata metams \$2.00 už „Kovą“, „Lietuvą“, arba „Vienvėje Lietuvninku“.

apturės dovaną garsinę knygą versta iš prancuzų kalbos „BALTRAMIEJAUS NAKTIS“, arba ir didelę knygą versta iš anglų kalbos „Raista“, kurios preke yra 1 doleris perkant. Jei nežinai a i naudingumo ir vertės tų knygų, tai kiekvienas apsišvietęs lietuvis paaiškins, nes tukstančius tų knygų jie išpirko, teip visiems patinka. Siunčiant prenumeratą adreso įtakleidėjus vardu

J. NAUJOKAS,

120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Kaip tik prisūsite pinigus, tuojuose apturės sau pasiskirta laikraščių ir satyros ir juos laikraščių, dabar tapo dvigubai padidinti. Kaina, iš viršaus užmokant, tik 1 dol.

(Lietuvos 2 rub.), pusmečiu 60 centų;

atskirkis num. 10c. (galima siųsti pačiai).

Iš anglių kalbos „Raista“, kurios preke yra 1 doleris perkant. Jei nežinai a i naudingumo ir vertės tų knygų, tai kiekvienas apsišvietęs lietuvis paaiškins, nes tukstančius tų knygų jie išpirko, teip visiems patinka. Siunčiant prenumeratą adreso įtakleidėjus vardu

Kaip išsirašys SYKIU „Dilgėles“ ir „Žmonių Knygynas“ —

Moksliški raštai, apysakos, eilės ir t.

Skiriamas visiems žmonėms ir mokinėms.

Kasmėnuose išeina knygėlė kitokio turinio; su paveikslais, visiems su-

prantama kalba.

Kas išsirašys SYKIU „Dilgėles“ ir

„Žmonių Knygynas“ išsiusiems metams,

tam duosime šią pukią privilegiją: vie-

Knygu Kataliogas.

Adomas Mickevičia (1798-1855). Jo gyvenimas, rastai ir darbai. Parašė A. J. Daubars. Plymouth, Pa., 1902, p. 40 15c.
Ar socialistas gali but kataliku? Sodiciams ir draugams darbininkams. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa., 1900, psl. 22 ..... 10c
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Iš knygelė aprašo darbininkų judėjimą ir visokius sukilimus. Naudinga perskaityti kiekvienam. Parašė A. Lietuvos ir N. N. Plymouth, Pa., 1900, p. 58 15c
Apuoko Šapni. Čionai yra rinkinėlis iš paveikslėlių iš gyvenimo: Laipsniai, Po mirties, Ketasprandis. P. Daujotas. Labai akyvi aprašymai. Plymouth, Pa., 1902, psl. 119 ..... 25c
Kainas. Misterija Byrono parašyta. Trijuose aktuose. Vertė Dr. V. Kudirka. Plymouth, Pa., 1903, psl. 120 ..... 25c
Kaičių Šilalės kaimiečiai kovojo už savo tėses. Labai puiki apysaka. Parašė Eri iš M. Plymouth, Pa., 1905, p. 24 10c
Eglė Žaltė Karalienė. Dramatas penkiuoje apsireiškimoose. Parašyta iš mitologisko senovės lietuvių padavimo. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, psl. 56 ..... 15c
Gyvenimas Genavaitės. Pamokinantį ir labai sujudinanti apysaka iš senovės laikų. Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, psl. 225 ..... 50c
Girtuklinė Adynos. Antra laida. Brooklyn, N. Y., 1908, psl. 16 ..... 10c
Gudri Našlė. Juokažalis dvejose vienėse. Paimta iš tikro atsitiktinės Lietuvos. Šita knygutė perstato gana juokingoje formoje, kaip viena ukininkė namelė savo gedrumu gavo gera jauniką ir kas iš to paskui išejo. Labai lengva perskaityti teatru mylojant. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Su autorius paveikslu. Brooklyn, N. Y., 1908, psl. 40 ..... 15c
Grandys Verksmai. Arba pasibudinimas prie apmislūjimo kančios Viešpaties Jezaus Kristaus. 10c
Herbertas Spenceris. Trumpa pertrauka iš filozofijos. Parašė Krapotkinas. Vertė Dr. J. Šliupas. Plymouth, Pa., 1904, psl. 39 ..... 10c
Idėja ant mėlyno. Apysaka mystu dienu. Aukauja broliams lietuviams. Musė Plymouth, Pa., 1900, psl. 54 10c
Istorija apie gražią Katriuką ir jos visokius atitikimus. Antra laida. Plymouth, Pa., 1901, psl. 32 ..... 10c
Išgriovimas Kauno Pillies (1352 m). Dramatas keturiuose apsireiškimoose. Iš Lietuvos vertė. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, psl. 85 ..... 20c
Is pudele kalavijų i Kajimais. Dvi apysakos. Parašė M. Černeda. Vertė V. Staragors. Plymouth, Pa., 1894, p. 256 50c
Iš bažnyčios istorijos. Kiekvienam verta perskaityti. Parašė A. D. Plymouth, Pa., 1906, psl. 16 ..... 10c
Istorija Septynų Mokintojų. Akyv skaitymai. Isleidimasis trečias. Plymouth, Pa., 1904, psl. 158 ..... 50c
Iš kur atsiranda nusidėjėliai? Sociologiskas priesiňas. Knygutėje trumpa. Iš Št. T. Lietuviškai vertė J. Šiadaras. Plymouth, Pa., 1898, psl. 94 15c
Juozas Arch. Sodietis-deputatas Anglijos. Šia knygutė vertė kiekvienam perskaityti. Parašė A. D. Plymouth, Pa., 1905, psl. 18 ..... 10c
Sausio Devinta. Šia knygutė yra placių aprašyta apie Petrapiliés darbininkų sukilimą arba „Raudonųjų Nediendieną“: kaip išsabėjė minios į maldauti nuo caro darbo ar duonos, o jis išsiuntė kariumeng ir tukstančiu išsudėjė. Gana lengvas iš grandus pasakojimas. Parašė Maksim Gorky. Vertė F. M. Brooklyn, N. Y., 1908, psl. 40 ..... 15c

Kabalas. Talpinantis savyje 100 visekių užminimų ir ant jų reikalaujančius atskakymus. Plymouth, Pa., 1894, 10c

Kekštu Simas. Graži apysaka iš Lietuvos ukininkų gyvenimo. Parašė Mėnaišis. Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, psl. 26 ..... 10c

Kur musų išganymas? (Iš visur surinkta medeja musų programui). Mano draugams. P. Daujotas. Labai akyvi aprašymai. Plymouth, Pa., 1902, psl. 119 ..... 25c

Kainas. Misterija Byrono parašyta. Trijuose aktuose. Vertė Dr. V. Kudirka. Plymouth, Pa., 1903, psl. 120 ..... 25c

Kaičių Šilalės kaimiečiai kovojo už savo tėses. Labai puiki apysaka. Parašė Eri iš M. Plymouth, Pa., 1905, p. 24 10c

Laima ir planetos. Knygutė tinkamai įvaunomenei perleidimui smaugas laiko. Iš jos galima išpėti savo laimę, ar nelaimę, ar myli, iš margele, ar ja vaikinas. Antra laida. Plymouth, Pa., 1899, psl. 47 ..... 15c

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito- liogiskos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę. Mellikos dainos, Juokaus dainos, Karikos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynei, Naslačių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00
Atparyta. \$2.50

Lietuviškos dainos iš visinių suninktos. Yra tai rankius iš 400 visokų dainų, kuriuos yra paskirtystos ant 13 dalių: Tėvynių dainos, Pasakės dainos, Mito

TEMYKITE!

Uzdejau Krautuvę Apsiavimui
(Shoe Store)

Visokiam pasirinkime ir prekės.
Atsilankykite ir persiliudykite apie
daugumą ir geruū tavoru.

L. Buczinskas,
213 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA KARČIAMA
A. ADŽGAUCKO,
palei lietuvišką bažnyčią,
Plymouth, Penn'a.
Skanus alus, puikiausia arielska,
visokis vynas, porteris,
elius ir kvepianti cigara.
Atsilankykite pas seną biznerių ir
visiems pažįstamą A. Adžgaucką.

Old Phone 293-R. New P-ne 1500-R.
Lietuviškas Graborius,
Fr. Kavaliauskas,
Karietos Laidotuvėms, Veselioms ir Krikštynkms.
57 Cor. Hazle & Stanton st.,
Wilkes-Barre, Pa.

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIU ABROZU.
— Darbą —
atlieku pui-
kai už prie-
nam prekę.
—
Kogeriausia
daraū nau-
jas skripkas
ir taisau.

G. BENSON,
328 Bedford ave., BROOKLYN,
N. Y.
(tarpe So. 2-nd ir 3-rd st.,
du blokai nuo Grand st.)
Galerija atidara nuo 8 ryto iki 6 val. vakare.
Utarinkais i Subatomis iki 9 val. vakare.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M

Dr. Albertas Kauffman
Gydymas iš seno kraujas.
Specjalistas nuo visokių
ligų.

Gydo net labiausiai užsisenėjusias vyru,
motery ir kudikių ligas.
Galima srušinėkėti lietuviškai, len-
kiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviškai.
VALANDOS PRITĖMIMO.
nuo 8 iki 10 iš ryto, no 2 iki 4 po piet
nuo 7 iki 9 vakare.

No. 51 N. Washington street
Wilkes-Barre, Pa.

New Phone 4023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.
Laikau agenturą, parduodau šifkortes
ant geriausiu linijų ir greičiausiu lai-
vu ir siunčiu pinigus į visas vieto dali-
sus, saugiai, greitai ir pagal tos dienos
kursą. Prieg tam laikan HOTEL.
Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Jonas S. Lopatto,
Atoraej and Counsellor-at-Law (Lietu-
vys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos
Universitetą), užsiima varymu prouj vi-
suose teismuose.

Offisas rumuo 47-48-49 Bennett
Building, kampo Public Square ir North
Main Street, WILKES-BARRE PA.

Teleponas nuo 37
" Residencijos 1284-R.

Lietuviszkas Ziegormeistras.
Szuomi užsiimu jau 18 metų.

Praesū vieniam lietuviams,
kad užsiemu deles kai kur
vienas ar daugiau žmonių,
kai po to laikrodžių elniai,
kai nėrinių čiasto vyriski
ir moteriski su gražiom kve-
tine ir t. t. Visokių žiedu
slūbitai ir šept nešet valki-
nams ir mergino: s dideliam
pasirinkimui ir už prieinamą
prekę. VISOKIU MUZIKOS
IRANKIŲ.

Skripku, armoniku, strunu, klermetu, brityu, dr-
nuojančiu mesingiu ir parsonu. Teiposių dziego-
vės patatas.

M. MINKUS,
kampo Hancock ir Wilkes-Barre, Pa.

P. V. ROVNIAEK & CO.

Seniausias Lenkiškai-Slaviskas

BANKINIS NAMAS

Uždėtas prieš 21 metus.

KANCELIARIJOS:

25 Ave. A., New York, N. Y.
612-614 Grant st., Pittsburgh, Pa.
305 North Water st., Connellsburg, Pa.

TAUTIEČIAI!

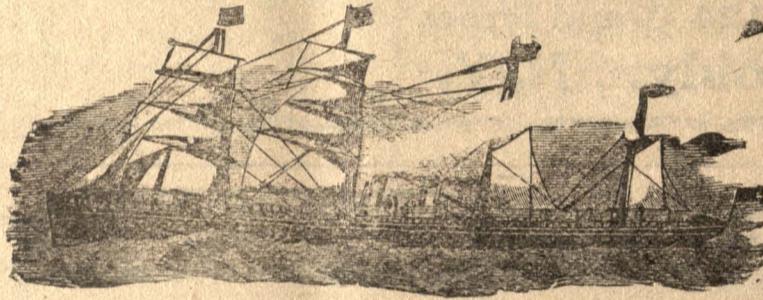
Jeigu norite siušti pinigus į seną krajų, arba reikalinga
kokia roda ar pagelba —

Paminkite, kad P. V. ROVNIAEK & CO. seniausias
bankierius viso Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir
greitai siunčiam pinigus. Parduodam laivakortes ant visų linijų,
kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antwerp, Anglia,
Fium, Libau ir t.t. Paimam visokias reikaluoose turto ir karei-
vijos provas. Priimam ant padėjimo pinigus ir už metus mo-
kam procentą.

Su bent kokiui reikalui kreipkitės ypatiškai ar per laišką:

P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Max Kobre
Litewski i Polski **BANK**
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklvn, N. Y.

Frieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam Sifkortes ant visų
greičiausiu laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiam pini-
gus, kurius jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite sus-
nekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
52 metussu kožnu apsiėjome teisingai. Teiposių pardūdame tikietus ant
visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam
po 3/4 procentus ant metų. Procentai tik tā mokam nuo 50 dolerių ir vir-
šas, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išsim-
gali kožna dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka.

Adwokatas ir Notary Public.

Ofisai: 3 N. Main st., Wilkes-Barre

Pa., kasdien.

138 S Washington Ave.
Scranton, Pa.

Panėdėliai ir Ketv. nuo 6 iki 7 val.

Užsiūlu provomis Wilkes-Barre
ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa-
liudijimus (dovinastis) išrupinu
Rostoj ir Lietuvos.

New Phone 1284-R.

PUIKUS HOTELIS!**KAZ. MILIŠAUSKO.**

Geriausia užeiga lietuviams.

Salė Mitingams ir Susirinkimams.

Prieš tam laikau kriaucyste.

Stoliuotus siutus dirbu pagal naujausia-

madą, už prieinamą prekę.

Reikale nepamirškite savo lietuvi-

243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

Hotelis žemai, o kriaucyste viršų.

Telephone 8 S.

P. V. Obiecunas & Co

Cor. 12 th and Carson st.,

SKAITYK ŠVIESIA TEISYBE!

South Bend, Ind. 4d Liepos, 1909
GUODOTINAS DAKTARE!

Siūlos pranešu, kad Tamistos
gydnoles, visas jau suvartojo ir
jančiuosiu pilnai sveiką, atskandiai
išgydytu nuo ligos, kuri manę ilga
laiką vargino kaip skaudėjimas
galvos, po kruniū, sunarių, teipat strenu,
pašoniu ir kosojimo su skrepilavymais kaip ir sun-
klaus kvepavimo. Is pradžios pradejus vartoti tas
gydnoles, nors pasijautau drutesniu, bet jutau-
kai kokia vainių saviję, tai turbut gydnoles su
liga kovojo, bet kaip paskutinias suvartojo ir tai
noris tris nedelias laukiau, bet išgydyta liga jau
daugiau neatsinėjina; kame darbas jančiuosiu
išgelbėtas nuo ligos kankiniu, sveikas ir laimini-
gas teip kaip metai, tam atgalios buvau, kolei dar buvau nesirges.

Nors yvairių daktarų ir vaistų perleidau per mano sirgimą
laiką, ne vieni neįstengė išgydyti teip gera, kaip Tamista mielas
daktarė, garsaus Collins N. Y. Medical Instituto. Dabar siunčiu,
sirdinga padėkavone į Jusu varda kaip ir geras vaistinas išgydymui
visokų ligų, kiekvienam savo pažiūstamai perstatysiu, kad laikė nelai-
mės ligos, žinotu kur rasti tikra pagelba. Pilnas gudonės

FR. LEWANDAUSKIS,

416 South Jackson Street, South Bend, Ind.

GYDYLAI IR MOTERIS nesivargykite ligoms ir silpibėms, nes kiek-
vienas bus atsakančiai išgydytas ir pagelbėtas, nuo visokų neveikimų
tik reikia atsišaukti arba parašyt lietuviškai kas kenkia tikrai adresu

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE,

140 West 34th Street, New York, N. Y.

Dr. S. E. Hyndman, Medikal Direktorius.

Kasdien nuo 10 iš ryto iki 5 po p. Šventę, nuo 10 iki 1 Vak. Ut. ir Pet. 7-8

Prisiuk 10c. markėms, apturei garsiaja, knygą Dr. E. C. Collins, "Vadovas in Sveikata", parašytą lietuviškai.

Dr. Lewandauskis.

Gydom

VYRUS

TEISINGAI.

DR. O'MALLEY, Specjalistas.

Ar per savo padukimą neperžengė gamtis-
kos provos ir ar nesunaikinote savo sveiki-
tos ar vyriškumo? Ar netikras išsēm-
mas jūs nevarome sveikatoje? Ar turite
papučias, juodas paakas, sukuprės ir
visas nupuolės ant sveikatos, jog neturi
aktivus ant būvio, nė prie žmonių. Ne-
nusimink! Mes tave nuo to išvalynsim,
parengsimės ant naujo gyvenimo arba
prié ženbygų ir vėla padarysimės iš tavę
žmogų kaip roikia.

Vidutinio amžio vyrai. Ar renki bau-

prasižengimus jaunoje dienose? Ar per savo
prasidėjimą ir per pirmą išgydymą, tavo
kraujas jau užtrūcino visą tavo kungą ir
pajegas? Esi iš laik pasenus ir ne tuom
žmoguk kuočiai privali buti. Ar tavo
vyrišumas jau pražuves, ar tik nyksta?
Atsilabus prie savo tikro padėjimo. Mes
galime tau sugražinti sveikatai ir vyri-
škumą su visu tavo sveikata.

Mes gydome visokias Koniškias, Nerviškias, Kraujus, Kruojus ir visokias specjalistas
ligas per daugelį metų. To tukstančiai
vyry, kurie atejo susirge, pavargę ir nu-
liude, su džiaugsmu pripažino mūsų
pasisekim ir teisingą išgydymą. Mes
gydom ir pasilekiant visados išgydyta
Verikos, Užkrečiančios kraujų ligos,
Struktura, Ruptura, Paleistuvės ir
Nerviškų ligos, Egzema, Skrofula, Už-
sišaldymus, Reumatizmas, Inkstu ir Ke-
penų ligas ir visas tas ligas ką paprasti
daktarai negali išgydyti. Atsimink, jog
gera sveika tai tavo turtas. Liga nieka-
dos nemiega.

Jeigu pats negali ateiti, tai aprašyk
plačiai apie savo ligą ir prisiuk adresu:

DR. O'MALLEY,

(Specjalistas).

158 S. Washington, Wilkes-Barre, Pa.
Šiame ofisje kalbasi lietuviškai ir lin-
kiškai; ir jis čia gromatas adresuokite.

Antras ofisai: 134 Washington ave.,
Scranton, Pa. (2-nd floor Bun Building),
kur galima atrasti Dr. U'Malley kas Pē-
nycia ir Subata kožą nedėlių.

HOTELIS VIN. DAJNIO
12 W. Main st. Plymouth, Pa.
Užlaike visokios ariekos, vyno,
skanaus alučio, portero ir kve-
penti cigara. Salė dėl draugys-
čių ir šeip susirinkimų.
Reikale kreipkitės pas savo tau-
tieti VINCA DAJNĮ.

AUG. PIKUTIS LAIKAU HOTELI
Šaltas alus, skani degtinė, vi-
soki vynai ir Havano cigarai.

Lietuviškas atsilankykite pas
savę tautieti.

Aug. Pikutis,
52 E. Main St. Plymouth, Pa.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuwe tapo
Apdovanota

DWIEMIS MEDALIAIS

ant Kosciuszko Par-

dos už rupestingą, tei-

singa ar artistiškai išz-

dirbimą.

KARUNU, SZARPĘ,
KUKARDU, ROZETU,

BERLŪ, MARSZAL-

KINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turi už garbę apreikstai guo-

dotinėms Kunigams ir guodotin-

Draugystėms, kad asz dirbu wi-

lus augsozliaus paminius daig-

tus Piégiausei, Teizingiausei</